

एतावन्तो वै सर्वे पशवः तस्मात्सर्वशब्देन पञ्चपञ्चालम्भ उच्यते । अतिरात्रवि-
कारवाच्चात्तोर्यामे तत्स्तोमायनदेवताभ्य आलभ्यन्त ऽएकैकस्यै देवतायै पञ्च-पञ्च
पशव आलभ्यन्ते विभागाभावात् लिङ्गाच्च अवपाकानां त्वचो जुहोतीति (५) .
यदि पञ्चैते पशव एते स्युस्ततोऽवपाकानां त्वचो जुहोतीति (५) बहुवचनमुप-
पन्नम् तस्मात्प्रतिदेवतं पञ्च-पञ्च पशवः । सर्वे चैते यूषे नियुज्यन्ते स्तोमायनं
(१. ८. ७) ह्येतदिति . सर्वत्र चात्र स्तोमायनम् न ह्येकादशिनी विहृता सम्भ-
वति न चैन्द्राग्रः क्वचित्प्रत्यक्षविधानात् । सं° [तस्मिन्नतोर्यामे] सर्वज्ञातीयं
स्थावरजङ्गमवृषं यज्ञार्हम् तत्सर्वमेकैकसंख्यमुपकल्पयतीत्यर्थः । [तस्य सर्वस्य व-
स्तुनो होमविधिमाह .] अवपाकानां त्वचो जुहोति ॥५॥ पुरुषाश्चावपा-
काः . अतोर्यामऽएवायमपरो विशेषः । [देव° वपारहितानामश्वादीनां त्वच उत्कृ-
त्य जुहोति वपासहितानामज्ञादीनां तु वपा एव जुहोतीत्यर्थसिद्धम् ।]

ओषधिवनस्पतीनां संव्रश्चम् ॥६॥ प्रकिरतीति शेषः . संव्रश्चः कूट उच्यते ।
सं° संवृश्च-संवृश्च ह्रिवा-ह्रिवा [खण्डान्याहवनीये प्रकिरति । अन्नमन्नं
जुहोति वपात्ते ॥७॥ सं° सर्वप्रकारमन्नज्ञातीयम् । तृतीयसवने च हुतेषु
हविःषु ॥८॥ अयं च सर्वान्नैर्दर्विहोमः पूर्वतरमोषधिवनस्पतिसंव्रश्चं प्रकीर्य क-
र्तव्यः एवमपि हि श्रूयते (१३. ७. १. १) । सं° [एतत्प्रागुक्तं] वपादि सर्वान्न-
पर्यन्तं जुहोति [प्रातःसवने वपात्ते १) वपाप्रचारान्ते अतोर्यामसम्बन्धिनामातिरा-
त्रिकाणां चतुर्णामाग्नेयादिपशूनां वपामार्जनान्ते कृते . तथा तृतीने च एतेषा-
मेव पशूनां हुःषु वपादिसर्वान्नपर्यन्तं जुहोति . उभयसवने प्रतिद्वयं होमम-
न्नाश्च तदेवाग्निरित्यध्याय (३२) एव . देवता तु सर्वात्मा प्रधानपुरुषो हिरण्यगर्भः ।]

आश्वमेधिकं मध्यमं व्रतस्थाने ॥९॥ इदमपरं विकल्पवृत्तयोच्यते . सं° [पूर्वा-
क्तस्य पञ्चमस्याहो महाव्रतस्य स्थाने अहर्नरमाह .] महाव्रतस्थाने अश्वमेधस-
म्बन्धि मध्यममहर्कथ्यसंस्थं भवति । पौरुषमेधिकं वाजपेयस्य ॥१०॥ मध्य-
ममहर्भवति . अत्र चाश्वमेधिकार्यं यूपानामेकविंशतिर्भवति . तज्ज्ञात्यनुग्रहे तु
बहुनामङ्गां विरोधः . तस्मात्खादिरा भवन्ति २) प्रमाणं त्वविरोधाद्भवत्येव

१) वपात्ते belongs in A to this sūtra, not to ७. २) ? हे भवति K.